

POPULATION HEALTH MANAGEMENT

DELING AF PATIENTDATA

KMD Analyse Briefing

August 2017

- ANALYSE: LÆGER MANGLER DATA OM DERES PATIENTER (s.2)
- ANALYSE: LÆGER OG BORGERE KLAR TIL AT DELE SUNDHEDSDATA (s.4)
- FIGURER OG TABELLER (s.6)
- OM ANALYSEN (s.13)

ANALYSE: LÆGER MANGLER DATA OM DERES PATIENTER

Cirka hver fjerde læge oplever ofte eller ved hver konsultation at mangle information om deres patienter. Borgere, der har hyppig kontakt til deres læge, oplever ofte, at de skal give de samme informationer igen og igen i sundhedsvæsenet. Det viser en ny rapport fra KMD Analyse, der bygger på en rundspørge blandt danskere og en rundspørge blandt læger. Et flertal af de adspurgte læger angiver, at et utilstrækkeligt overblik over den enkelte patients samlede data kan betyde manglende sammenhæng i patientforløbet samt risiko for forsinkelse eller fejl i behandlingsforløbet.

En ny rapport fra KMD Analyse, der går bag om begrebet Population Health Management (se faktaboks), viser, at både læger og borgere oplever manglende sammenhæng og deling af data på sundhedsområdet.

Rapporten fra KMD Analyse bygger på en rundspørge blandt 2.005 danskere og en rundspørge blandt 724 læger.

LÆGER MANGLER DATA VED KONSULTATIONER

Cirka hver fjerde adspurgte læge (23 %) oplever ofte eller ved hver konsultation, at det er et problem, at de mangler data om patienten i forbindelse med en konsultation.

Særligt hospitalslægerne oplever problemer. 31 % af hospitalslægerne angiver, at de ofte eller ved hver konsultation mangler data om patienten.

- Analysen viser, at det langt fra er en selvfølge, at din læge har de tilstrækkelige data om dig, når du medvirker i en konsultation. Og det er tankevækkende, at knap hver tredje hospitalslæge tilkendegiver, at de ofte eller ved hver konsultation mangler data om patienten, siger Mette Louise Kaagaard, direktør i KMD.

MANGLENDE DATA HAR KONSEKVENSER

73% af de adspurgte læger angiver, at manglende sammenhæng i patientforløbet er en mulig konsekvens af et utilstrækkeligt overblik over den enkelte patients samlede data.

Når det handler om risiko for forsinkelse eller fejl i behandlingsforløbet angiver 52 %, at det kan betyde mindre skader for patienten til følge, 29 % angiver, at det kan give alvorlige skader og 10 % angiver, at det kan betyde døden for patienterne.

- Svarene fra lægerne angiver, at et utilstrækkeligt overblik over patienternes samlede data har sundhedsmæssige konsekvenser. Langt de fleste læger peger på manglende sammenhæng i patientforløbet som en mulig konsekvens, men det er værd at bemærke, at cirka hver tredje læger angiver, at

Population Health Management

På baggrund af blandt andet en aldrende befolkning og en stigende betydning af kronisk sygdom arbejdes der inden for sundhedsvæsenet på at skabe mere sundhed for pengene, hvor fokus er rettet mod sundhedseffekten af det samlede behandlingsforløb.

En ny retning i arbejdet handler blandt andet om at kunne inddrage andre oplysninger end de rent kliniske hos den enkelte patient. Disse kan for eksempel være af adfærdsmæssig eller social karakter. Dette benævnes ofte *Population Health Management*.

En forudsætning for at kunne arbejde succesfuldt med Population Health Management er adgang til data om patienterne. KMD Analyse har spurgt læger og borgere om holdninger og brugen af data inden for fire områder, der kan påvirke sundhedstilstanden: sundhedsdata (fx blodprøvesvar og medicinforbrug), adfærdsdata (fx motion og rygning), trivselsdata (fx depression og angst) samt data om personlige forhold (fx økonomi og familiesituation).

det kan være ensbetydende med forsinkelse eller fejl i behandlingsforløbet med alvorlige skader for patienten til følge, siger Mette Louise Kaagaard.

Kun 10 % af de adspurgte læger mener, at der i dag er et tilstrækkeligt samlet overblik over de forskellige datatyper.

Paraplyorganisationen for patient- og pårørendeforeninger i Danmark, Danske Patienter, vurderer, at adgang til data er essentielt i behandlingen af patienter.

- Rigtig mange patienter får behandling på tværs af sektorer og specialer. Faktisk har 1,2 millioner danskere mere end en(én?) sygdom. Og her er det essentielt, at de sundhedsprofessionelle kan få adgang til data om patienten for at kunne

give den bedste behandling. Den dårlige sammenhæng mellem sektorerne resulterer i en række fejl, der kan få alvorlige konsekvenser for patienterne, siger formand Camilla Hersom fra Danske Patienter.

BORGERNE SKAL OPGIVE DE SAMME INFORMATIONER FLERE GANGE

KMD Analyse har også spurgt til borgernes oplevelser af brugen af data i sundhedsvæsenet.

17 % af borgerne har ofte eller ved hver kontakt oplevet, at de inden for de seneste 12 måneder har måtte afgive de samme oplysninger til forskellige sundhedsprofessionelle, som de for nyligt har givet til andre sundhedsprofessionelle.

Hvis man isolerer svarene fra de borgere, der hyppigt eller meget hyppigt har kontakt med sundhedsvæsenet, stiger denne andel til henholdsvis 31 % og 52 %.

Borgerne er også blevet spurgt om i hvor høj grad, de oplever det som et problem at skulle gentage oplysninger, de allerede én gang har afgivet til sundhedsvæsenet. Her ses, at 18 % af alle borgere oplever det som et stort eller meget stort problem, mens tallene for borgere med henholdsvis hyppig eller meget hyppig kontakt til sundhedsvæsenet er 22 % og 30 %.

- Tallene fra vores borgersurvey tegner et billede af, at man som patient må regne med at skulle gentage sine oplysninger på sin vej gennem sundhedsvæsenet. Og det bliver måske ikke overraskende oplevet som et voksende problem for borgeren, jo mere man er i kontakt med sundhedsvæsenet, siger Mette Louise Kaagaard fra KMD.

Den manglende sammenhæng kan skabe usikkerhed, vurderer Danske Patienter.

- Det er utrygt for patienterne, når de sundhedsprofessionelle ikke har styr på patienternes samlede forløb. Og det lægger et unødigt stort pres på patienterne, at de selv skal holde styr på det hele. Det bør ikke være patienternes ansvar at sikre den røde tråd i behandlingen. De er i forvejen under et stort pres, siger formand Camilla Hersom fra Danske Patienter.

HOSPITALSLÆGER SAVNER INFORMATIONER FRA DERES KOLLEGAER UDEN FOR HOSPITALERNE

Dykker man lidt længere ned i tallene, tegner der sig et billede af, at især hospitalslægerne savner data fra deres kollegaer uden for hospitalerne.

64 % af hospitalslægerne tilkendegiver eksempelvis, at de i mindre grad eller slet ikke har tilstrækkelige oplysninger om patienten fra den praktiserende læge.

Spørger man til deling internt på hospitalerne, er det kun 15 % af hospitalslægerne, der angiver, at de i mindre grad eller slet ikke har tilstrækkelige oplysninger om patienten.

ANALYSE: LÆGER OG BORGERE KLAR TIL AT DELE SUNDHEDSDATA – BÅDE PERSONLIGT OG ANONYMT

Brugen og deling af borgernes sundhedsdata har været kraftigt debatteret mellem de forskellige aktører på sundhedsområdet gennem en længere periode. Nye tal fra KMD Analyse viser, at borgere og læger er klar til at dele data, som har indflydelse på den samlede sundhedstilstand hos borgerne. Tallene viser dog samtidig, at både borgere og læger ikke er villige til at dele hvad som helst med hvem som helst.

En ny rapport fra KMD Analyse, der går bag om begrebet Population Health Management, viser, at både danskerne og lægerne er positive indstillet over for deling af data, der har indflydelse på den samlede sundhedstilstand hos borgerne (se faktaboks).

Rapporten fra KMD Analyse bygger på en rundspørge blandt 2.005 danskere og en rundspørge blandt 724 læger.

DANSKERNE VIL GERNE DELE DERES DATA

Analysen viser, at der blandt borgerne er en overvejende positiv holdning til at dele deres personlige data om sundhed, adfærd og psykisk trivsel.

Der er størst villighed til at dele data med praktiserende læger, hospitalspersonale og speciallæger. Gennemsnitligt vil 79 % af borgerne på tværs af de forskellige datatyper gerne dele data med praktiserende læger. For hospitalspersonale er tallet 73 % og for speciallæger 61 %.

Borgerne vil generelt gerne dele ikke-anonyme sundheds- og adfærdsdata, mens delevilligheden omkring data om psykisk trivsel er lidt mindre. Villigheden til deling af data om personlige forhold som økonomi, arbejdssituation, familie- og parhold er markant mindre.

- Tallene tyder på, at borgerne er positive over for at understøtte den datadeling, der er en forudsætning for Population Health Management. Samtidig skal vi dog holde os for øje, at der er forskel på at dele data om rygning og motion og så mere private forhold om for eksempel personlig økonomi, siger Mette Louise Kaagaard, direktør i KMD.

Hos paraplyorganisationen for patient- og pårørende foreninger i Danmark, Danske Patienter, bakker man op om holdningen blandt respondenterne.

- Vi ved, at patienter har interesse i at dele deres data, fordi det sikrer dem den bedste mulige behandling – og det er rart at se, at det

Population Health Management

På baggrund af blandt andet en aldrende befolkning og en stigende betydning af kronisk sygdom arbejdes der inden for sundhedsvæsenet på at skabe mere sundhed for pengene, hvor fokus er rettet mod sundhedseffekten af det samlede behandlingsforløb.

En ny retning i arbejdet handler blandt andet om at kunne inddrage andre oplysninger end de rent kliniske hos den enkelte patient. Disse kan for eksempel være af adfærdsmæssig eller social karakter. Dette benævnes ofte *Population Health Management*.

En forudsætning for at kunne arbejde succesfuldt med Population Health Management er adgang til data om patienterne. KMD Analyse har spurgt læger og borgere om holdninger og brugen af data inden for fire områder, der kan påvirke sundhedstilstanden: sundhedsdata (fx blodprøvesvar og medicinforbrug), adfærdsdata (fx motion og rygning), trivselsdata (fx depression og angst) samt data om personlige forhold (fx økonomi og familiesituation).

også forholder sig sådan i befolkningen generelt. Data er altafgørende for at sikre kvalitet i den enkelte patients behandling, men også i forskningen, hvor man arbejder på at finde nye måder at behandle og forebygge sygdomme på, siger formand Camilla Hersom fra Danske Patienter og understreger, at det selvfølgelig er vigtigt, at man sikrer en ordentlig sikkerhed i opbevaringen og brugen af data.

BORGERNE STØTTER BRUGEN AF DERES DATA TIL GAVN FOR SAMFUNDET

Generelt peger undersøgelsen også på, at et flertal af borgerne gerne vil dele deres data – enten personlige data eller anonymiserede data – hvis det har et overordnet samfundsmæssigt formål. Det drejer sig både om fremme af

forskning og udvikling af behandlingsmetoder såvel som effektivisering af sundhedsvæsenet.

Hvis formålet med deling af ens personlige data er effektivisering af sundhedsvæsenet angiver 86 % af borgerne, at de enten anonymt eller ikke-anonymt gerne vil dele deres data med sundhedsprofessionelle i den offentlige sektor.

Et tilsvarende billede tegner sig, hvis formålet er fremmelse af forskning og udvikling af nye behandlingsmetoder. Her vil 88 % af borgerne gerne dele deres data (anonymt og ikke-anonymt sammenlagt) med de sundhedsprofessionelle i den offentlige sektor. 85 % angiver, at de gerne vil dele data med forskere inden for sundhed og medicin. 66 % er villige til at dele deres data med medicinalindustrien.

- Analysen viser, at danskerne er positivt indstillet på at give et samfundsbidrag ved hjælp af deres sundhedsdata. Tilliden til de sundhedsprofessionelle og forskere inden for sundhed synes stor, og det må også give anledning til en vis glæde hos kommercielle aktører som medicinalindustrien, at et flertal af borgere gerne vil dele deres data med dem, siger Mette Louise Kaagaard, direktør i KMD.

LÆGER VIL GERNE DATADELE MED HINANDEN – ISÆR HOSPITALSLÆGER GÅR FORREST

Overordnet er der også udbredt villighed til at dele data blandt de forskellige lægegrupper.

Blandt praktiserende læger, speciallæger og hospitalslæger er kun få ikke villige til at dele data med hinanden (mellem 0 % og 12 % af respondenterne har imellem de tre grupper angivet, at de ikke ønsker at dele data med de andre lægegrupper).

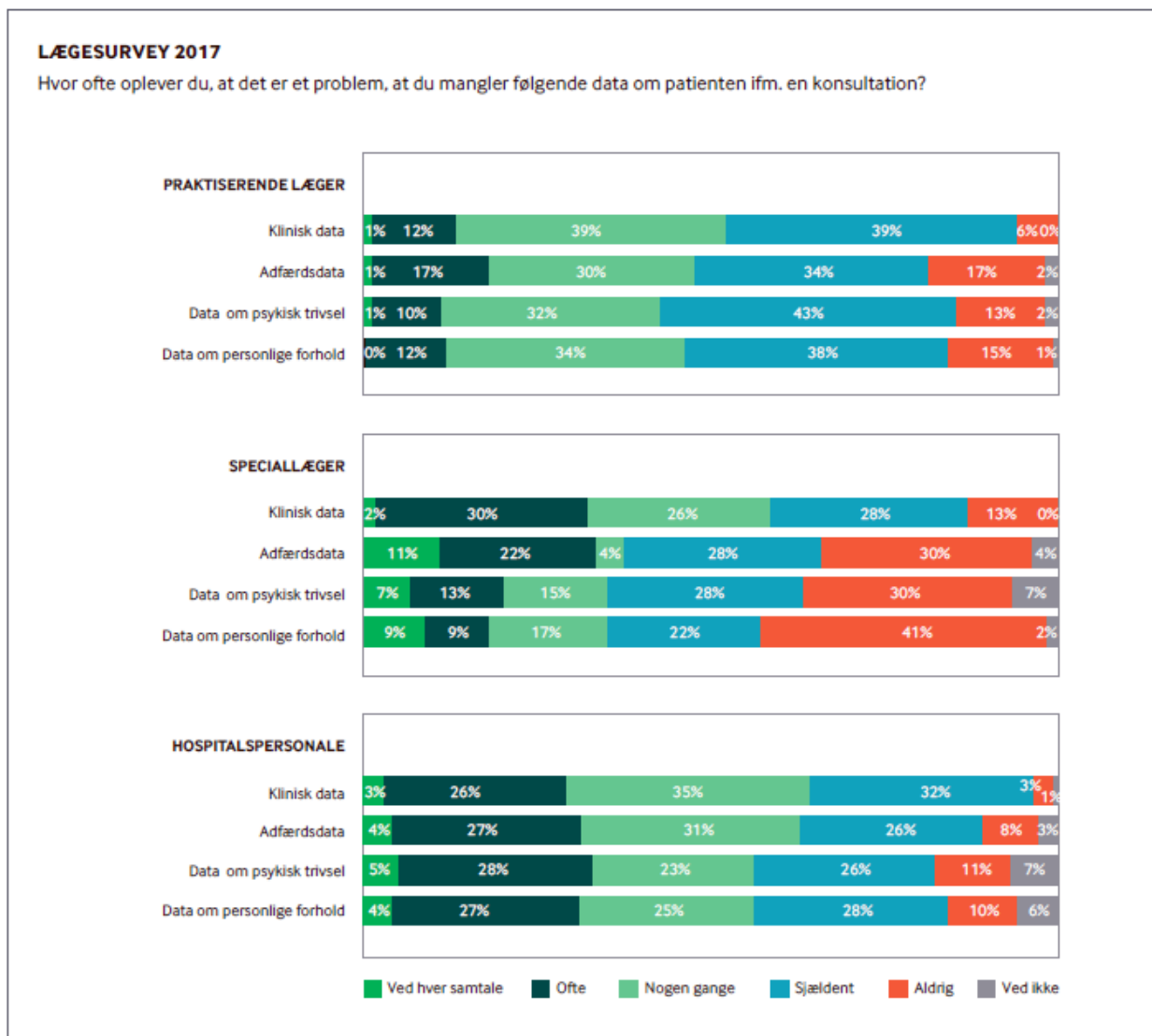
Der er dog forskel på hospitalslægerne, speciallægerne og de praktiserende læger, når det gælder deling af data.

Hospitalslægerne er markant mere villige til i højere grad end i dag at dele patientdata med andre aktører. Således er et gennemsnit på 59 % af hospitalslægerne villige til i højere grad end i dag at dele data, de optager om patienterne, med andre læger. Det samme gælder for 27 % af speciallægerne og 32 % af de praktiserende læger.

Villigheden blandt læger til at dele data med andre faggrupper end de tre lægegrupper mindskes markant, som man bevæger sig ned af listen over aktører på sundhedsområdet, såsom sundhedspersonale i kommunerne, forskere og medicinalindustrien.

Man skal dog et stykke ned i listen af aktører, før der bliver flertal af respondenter, der har svaret nej. Således har kun aktørerne alternative behandlere, forsikringsselskaber og medicinalindustrien fået nej-tilkendegivelser fra flertallet af lægerespondenterne.

Tabeller og figurer

LÆGESURVEY 2017

Hvor ofte oplever du, at det er et problem, at du mangler følgende data om patienten ifm. en konsultation?

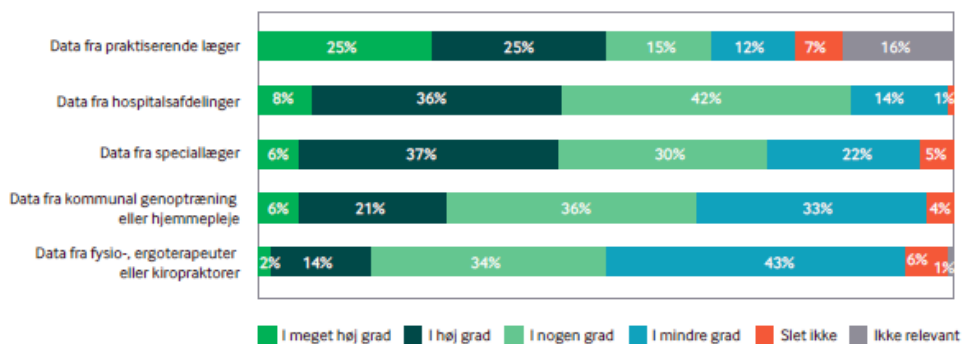
Svar ofte eller ved hver konsultation er i venstre kolonner for hver lægegruppe, inkl. i nogen grad til højre.

	Praktiserende læger		Speciallæger		Hospitalslæger		Gennemsnit	
Klinisk data	13%	52%	32%	58%	29%	64%	25%	58%
Adfærdsdata	18%	48%	33%	37%	31%	62%	27%	49%
Data om psykisk trivsel	11%	43%	20%	35%	33%	56%	21%	45%
Data om personlige forhold	12%	46%	18%	35%	31%	56%	20%	46%
Gennemsnit på tværs	14%	47%	26%	41%	31%	60%	23%	49%

LÆGESURVEY 2017

I hvor høj grad oplever du, at du har tilstrækkelig adgang til oplysninger om patienten fra følgende aktører, som patienten har været til behandling eller konsultation hos?

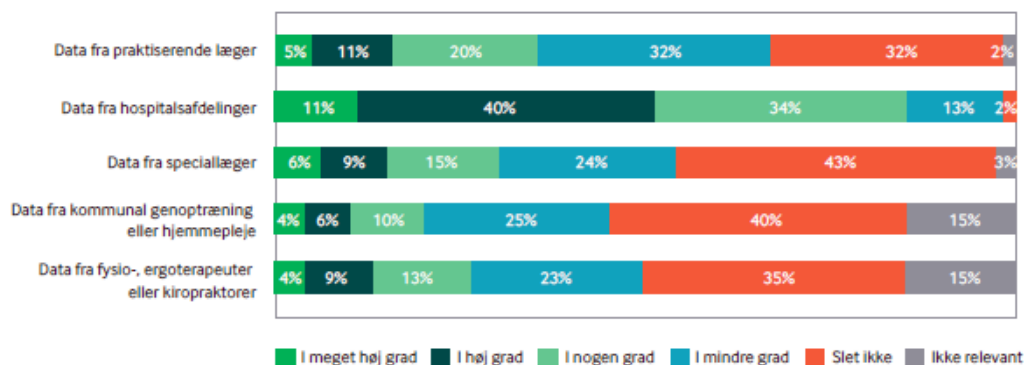
SVAR FRA PRAKTISERENDE LÆGER

LÆGESURVEY 2017

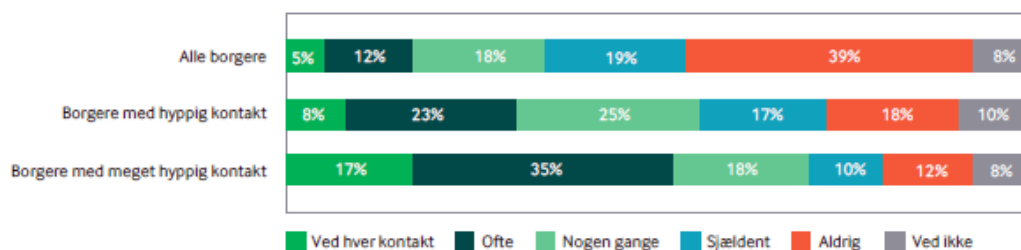
I hvor høj grad oplever du, at du har tilstrækkelig adgang til oplysninger om patienten fra følgende aktører, som patienten har været til behandling eller konsultation hos?

SVAR FRA HOSPITALSLÆGER

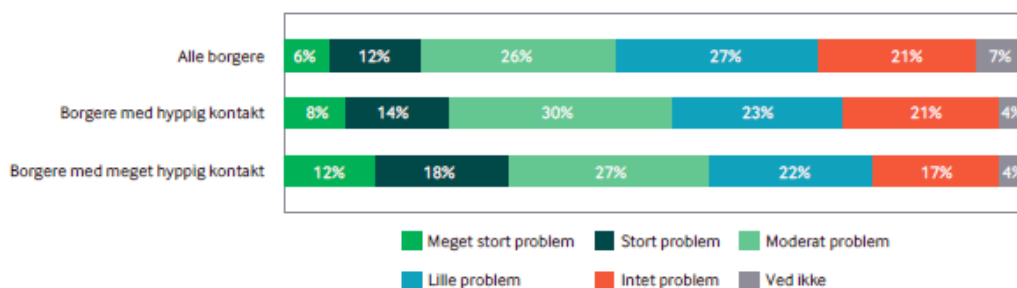
BORGERSURVEY 2017

Hvor ofte har du inden for de seneste 12 måneder oplevet at måtte afgive de samme oplysninger til forskellige sundhedsprofessionelle, som du for nyligt har givet til andre sundhedsprofessionelle?

BORGERSURVEY 2017

Hvor stort et problem synes du, det er at skulle afgive den samme information til forskellige sundhedsprofessionelle?

LÆGESURVEY 2017

Hvilke mulige konsekvenser for patienterne ser du af et utilstrækkeligt overblik over den enkelte patients samlede sundhedsdata, adfærdsdata, psykiske trivsel og personlige forhold?

	Praktiserende læger	Speciallæger	Hospitalslæger	Alle læger, inkl. "andre"
Manglende sammenhæng i patientforløbet	75%	59%	75%	73%
Risiko for forsinkelse eller fejl i behandlingsforløbet med mindre skader for patienten til følge	58%	39%	54%	52%
Utrygge eller frustrerede patienter	42%	30%	44%	42%
Risiko for forsinkelse eller fejl i behandlingsforløbet med alvorlige skader for patienten til følge	25%	15%	31%	29%
Risiko for forsinkelse eller fejl i behandlingsforløbet med patientens død til følge	12%	0%	11%	10%
Ikke relevant, der er tilstrækkeligt overblik i dag	10%	17%	9%	10%
Ingen konsekvenser	2%	7%	1%	2%

BORGERSERVEY 2017

Hvis det kunne give dig en bedre eller hurtigere behandling, ville du så være villig til at acceptere, at dine ikke-anonymiserede sundhedsdata, data om din adfærd, din trivsel, dine personlige forhold deles med følgende aktører, såfremt de er relevante i dit behandlingsforløb?

Andel af borgere, der har svaret ja.

DATATYPER

	SUNDHED	ADFÆRD	TRIVSEL	PERSONLIGE FORHOLD	GENNEMSIT
Praktiserende læger	89%	82%	83%	59%	79%
Hospitalspersonale	86%	79%	77%	49%	73%
Speciallæger på privatklinik	74%	67%	63%	40%	61%
Sundhedspersonale i kommunen	60%	53%	49%	31%	48%
Forskere	54%	55%	49%	31%	47%
Fysio-, ergoterapeuter eller kiropraktorer	53%	49%	42%	28%	43%
Psykologer og psykiatere (gennemsnit)	50%	47%	52%	35%	46%
Kommunale sagsbehandlere	28%	28%	27%	22%	26%
Alternative behandlere	26%	28%	25%	17%	24%

BORGERSURVEY 2017

	Sundhedsprofessionelle i offentlig sektor	Forskere inden for sundhed og medicin	Sundhedsprofessionelle i privat sektor	Medicinalindustrien	Kommunale sagsbehandlere	Forsikringselskaber	Administrative medarbejdere, i offentlige myndigheder	GENNEMSNIT
Vil du dele data om din sundhed, adfærd, trivsel og personlige forhold med følgende aktører, hvis det gør sundhedsvæsenet mere effektivt og skaber mere sundhed for velfærds-kronerne?								
Ja	58%	32%	39%	14%	22%	13%	13%	27%
Ja, men kun i anonymiseret form	28%	50%	33%	43%	29%	31%	29%	35%
Ja samlet	86%	82%	72%	57%	51%	44%	43%	62%
Nej	7%	11%	19%	35%	39%	47%	47%	29%
Ved ikke	7%	7%	9%	8%	10%	9%	11%	9%
Vil du være villig til at dele data om din sundhed, adfærd, trivsel og personlige forhold med følgende aktører, hvis det kunne fremme forskning og udvikling af behandlings-metoder?								
Ja	50%	31%	36%	15%	17%	12%	13%	25%
Ja, men kun i anonymiseret form	38%	54%	44%	51%	34%	35%	33%	41%
Ja samlet	88%	85%	79%	66%	51%	46%	47%	66%
Nej	7%	8%	13%	20%	39%	44%	43%	26%
Ved ikke	6%	7%	8%	8%	10%	9%	10%	8%

LÆGESURVEY 2017

Under forudsætning af, at det overholder lovgivningen, vil du være villig til at dele data, du optager om patienterne til følgende aktører?

	Ja i højere grad end i dag	Ja i højere grad end i dag men kun i anonymiseret form	Ja, men det sker allerede	Nej	Ja i højere grad end i dag	Ja i højere grad end i dag men kun i anonymiseret form	Ja, men det sker allerede	Nej	Ja i højere grad end i dag	Ja i højere grad end i dag men kun i anonymiseret form	Ja, men det sker allerede	Nej
Aktører, data deles med:	PRAKTISERENDE LÆGER				SPECIALLÆGER				HOSPITALSLÆGER			
Praktiserende læger	31%	8%	47%	8%	17%	9%	65%	2%	59%	3%	37%	0%
Hospitalslæger	33%	13%	38%	9%	33%	11%	48%	7%	52%	1%	47%	0%
Speciallæger på privatklinik	32%	12%	37%	12%	30%	9%	50%	7%	67%	6%	16%	4%
Psykiater	28%	12%	44%	9%	26%	4%	37%	17%	57%	5%	27%	3%
Psykologer	25%	11%	39%	15%	13%	7%	17%	26%	47%	10%	11%	15%
Sundhedspersonale i kommuner	23%	10%	41%	15%	9%	9%	33%	17%	52%	7%	26%	6%
Forskere inden for sundhed	14%	51%	8%	16%	9%	48%	2%	13%	44%	40%	8%	3%
Øvrige forskere	11%	48%	6%	22%	7%	43%	2%	17%	32%	44%	5%	8%
Fysio-, ergoterapeuter og kiropraktorer	20%	8%	42%	22%	13%	9%	24%	30%	45%	11%	21%	12%
Kommunale sagsbehandlere	5%	10%	35%	40%	13%	4%	35%	30%	19%	8%	34%	27%
Alternative behandlere	4%	4%	1%	80%	4%	0%	2%	67%	7%	5%	2%	73%
Forsikringselskaber	1%	7%	25%	62%	9%	4%	30%	48%	7%	9%	21%	53%
Medicinalindustrien	1%	20%	0%	73%	2%	20%	0%	63%	4%	25%	3%	54%
GENNEMSIT	18%	16%	28%	30%	14%	14%	27%	27%	38%	13%	20%	20%

Om analysen

KMD Analyse har samarbejdet med Quorum Consulting og nyhedsmediet Dagens Medicin om udarbejdelse af analysen.

Rapporten bygger på to surveys; en borgersurvey og en lægesurvey, hvortil dataindsamlingen er foretaget i samarbejde med Dagens Medicin og Userneeds.

BORGERSURVEY

2.005 respondenter, repræsentativt fordelt på geografi, alder og køn.

Gennemført online af Userneeds i deres Danmarkspanel i perioden 11. – 24. maj 2017.

LÆGESURVEY

724 respondenter.

Gennemført online af Userneeds blandt modtagere af Dagens Medicins nyhedsbrev i perioden 22. maj – 2. juni 2017.

I analysen opereres der flere steder med tre grupper af læger, hhv. praktiserende læger, speciallæger og hospitalslæger. Disse grupperinger er konstitueret af de nedenstående stillingsbetegnelser på følgende vis:

- Praktiserende læger: Praktiserende læger og praksisreservelæger, i alt 130 respondenter
- Speciallæger: Speciallæger på privat klinik, i alt 46 respondenter
- Hospitalslæger: 1. Reservelæger, reservelæger, afdelingslæger/speciallæger, cheflæger, ledende overlæger og overlæger på hospital eller sygehus, i alt 504 respondenter
- Respondenter i stillingskategorien "Andet" (i alt 46 respondenter) er i rapporten inddraget i en række gennemsnitsbetragtninger, hvilket fremgår af de relevante tabeller

Eftersom der ikke er ligelig fordeling mellem antallet af respondenter i de forskellige lægegrupper, henledes opmærksomheden på, at gennemsnitsbetragtninger på tværs af lægegrupper i rapporten dækker over en vægtning mellem grupperne, der svarer til forholdet mellem antallet af respondenter i hver gruppe.

Om KMD Analyse

KMD Analyse udarbejder analyser om de digitale muligheder i det offentlige og private Danmark. KMD Analyse har blandt andet tidligere udgivet rapporterne "Den digitale folkeskole – vurderinger og holdninger fra elever og forældre", "Socialt bedrageri i Danmark" og "Informationssikkerhed i store danske virksomheder".

Læs mere om KMD Analyse og hent rapportererne på www.kmd.dk/analyse

OM KMD

KMD er den største danskbaserede it-virksomhed, og hovedparten af KMD's forretning udspringer af egen softwareudvikling. I mere end 40 år har KMD arbejdet med udvikling, drift og vedligeholdelse af Danmarks største kommunale it-systemer. KMD udvikler og leverer i dag software- og serviceløsninger til kommune-, stats- og erhvervsmarkedet i Danmark.

YDERLIGERE OPLYSNINGER

Christoffer Hellmann, redaktør
Kommunikationschef, Kommunikation og Marketing, KMD

Morten Langager, redaktør, ansvarshavende
Direktør, Kommunikation og Marketing, KMD